

KV WOLNEJ POLSCE

CODZIENNE PISMO SAMODZIELNEJ BRYGADY STRZELCÓW KARPACKICH

3. czwartek, 25 września 1941 r.

Rok II-Nr 230 (236)

TELEGRAMY

Z ŻYCIA POLAKÓW W ROSJI SOV.

Londyn, 24.IX.(Pol.Radio) Do Londynu nadeszła o sprawozdanie międzynarodowych kół polskich w Moskwie o warunkach, w jakich odbywa się normalizowanie się życia Polaków w Rosji sow.

Ambasada polska w Moskwie pełna jest Polaków zwalnionych z różnych szeregów polskich i zgłaszających się celem załatwienia starych spraw. Tysiące telegramów nadeszła od Polaków z różnych, najbardziej odległych okolic B. Białego. Na ulicach Moskwy widzi się już dużo Polaków w mundurach wojskowych. Wojskowi polscy a rosyjscy salutują sobie nawzajem.

Polacy uzyskują stopniowo pozwolenie na wyjazd do pracy. Niezmiernie ważną sprawą jest otrzymanie pomocy na wielką skalę, nie tylko w zakresie środków żywności, ale także lekarstw, ubrań, obuwia, bielizny, mydła i wielu innych przedmiotów.

Postawienie władz sowieckich jest przyjazne, zwracają jeśli chodzi o polskich wojskowych.

PRZEŚLADOWANIA NIEMIECKIE W POLSCE.

Londyn, 24.IX.(Pol.Radio) Prześladowania Polaków w kraju okupowanym przez Niemców nie słabną. Pralnie codziennie zapadają bardzo surowe wyroki sądowe na Polaków. W Żywcu skazano na śmierć jednego z mieszkańców za zakopanie w ziemi aparatu radiowego i broni palnej. Za t.zw. wrogie oświadczenie wobec Rzeszy skazano 6 osób na kary od 9 miesięcy do 1 i pół lat więzienia. W Inowrocławiu niejaki Mroczkowski skazany został na 9 lat ciężkich robót za pobicie chłopca niemieckiego w r.1938.

Dziennik, wychodzący w t.zw. przyłączonej części Polski "Deutsche Rundschau" z dnia 7 br. skarży się, że Polacy nadal stawiają opór, wśród najcięższych warunków społeczeństwa polskiego szerzy się t.zw. "szowinizm polski", - chodzi tu oczywiście o polski patriotyzm.

"Nowy Karier Warszawski" omawia sprawy polsko-żydowskie. Polacy ciągle jeszcze pomagają żydom - uskarża się dziennik, - czyniąc Polakom zarzut z powodu ich humanitarnego stanowiska.

Z okazji żydowskiego Nowego Roku gen. Sikorski wystosował w ub. sobotę, specjalne życzenia dla żydów w Polsce, którzy narócni z Polakami cierpią nie ludzkie prześladowania ze strony hord niemieckich barbarzyńców.

OŚWIADCZENIE FORMOWY DYPLOMATYCZNE.

Londyn, 24.IX.(P) Brytyjski min.spr. zagranicznych A. Eden przyjął w ciągu wtorku ambasadora tureckiego w Londynie i przybyłego do stolicy W. Brytanii premiera rządu greckiego Tsuderosa, oraz miał odbyć rozmowy z amb. ZSRR Majskim i amb. USA J. Winantem.

OŚWIADCZENIE PREM. TSUDEROSA.

Londyn, 24.IX.(Pol.Radio) Po przybyciu do Londynu grecki premier Tsuderos złożył oświadczenie, w którym wspominał o reorganizacji greckich sił zbrojnych na Śr. Wschodzie. Marynarka i lotnictwo greckie walczą już po stronie sojuszników, grecka armia na Śr. Wschodzie, która składa się już z dwóch brygad, będzie mogła wkrótce wysłać do boju pełną dywizję, dzięki doskonałej postawie oficerów i żołnierzy skupiających się dokoła greckich sztandarów.

NARADA GEN. WAVELLA Z GEN. AUCHINLECKIM

Kair, 24.IX.(R) Gen. Wavell odbył na radę z gen. Auchinleckiem w sprawie sytuacji wojskowej na Śr. Wschodzie. Miejsce spotkania dowódców sił bryt. w Indiach i na Śr. Wschodzie nie zostało podane do wiadomości publicznej.

OŚWIADCZENIE AMB. MAJSKIEGO.

London, 24.IX.(R) Przemawiając w amerykańskiej Izbie handlowej w Londynie amb. ZsHR Majski oświadczył, że według ostrożnego szacunku straty niemieckie na froncie wschodnim wynoszą już trzy miliony zabitych, rannych i wziętych do niewoli. Liczba zniszczonych samolotów niemieckich wynosi ok. 8.5 tys. Prawie 1/3 armii niemieckiej jest dziś zupełnie niezdolna do walki.

Rosja sow. walczy nie tylko w swej obronie, lecz także o bezpieczeństwo i wolność innych narodów. Los ludzkości na kilka pokoleń decyduje się pod Leningradem i na Ukrainie. Mowca przestrzegał, by nie przywiązywać zbyt wiele nadziei do interwencji "generała zimy", lub "generała błota". Przy metodach wojny nowoczesnej zostali oni zdegradowani do stopnia pułkownika, jeśli chodzi o zimę, a majora lub porucznika, jeśli chodzi o błoto.

Nie mniej pewnym jest, że plany "wojny błyskawicznej" Hitlera zostały obalone.

Pomimo olbrzymich strat niemiecka machina wojenna jest ciągle potężna i Rosja musi stawić czoło poważnej sytuacji. Poniosła już poważne straty i zajęte zostały ważne okręgi przemysłowe. Upłynie pewien czas, zanim ewakuowane fabryki będą mogły podjąć pracę na nowym miejscu.

Dlatego Rosja musi liczyć na zapełnienie braków w jej zaopatrzeniu przez inne kraje miłujące wolność. Przesyłając czołgi i samoloty do Rosji przychodzą one same sobie z pomocą.

OBRADE KONFERENCJI MOSKIEWSKIEJ.

Moskwa, 24.IX.(R) Obrady amerykańsko-brytyjsko-rosyjskiej konferencji na temat usprawnienia dostaw do Rosji są w pełnym toku. Rząd sow. podjął już szereg zarządzeń aby jaknajdłużej zapewnić żeglugę na Morzu Białym. Równocześnie inżynierowie brytyjscy i sowieccy pracują nad ulepszeniem sieci komunikacyjnej w Iranie. Tą drogą dostarczane będą materiały wojenne dla południowego odcinka frontu wschodniego, gdzie Niemcy będą zapewne usiłovali prowa-

wadzić wojnę ruchomą w okresie miesięcy zimowych.

Z DZIAŁAŃ NA FRONCIE WSCHODNIM.

Moskwa, 24.IX.(R, Pol. Radio) W uzupełnieniu ogłoszonych wiadomości z frontu wschodniego podają, że 4 bataliony fińskie zostały wyparte ze swych umocnionych pozycji w pobliżu jeziora Swach. Pod Leningradem rozpoczęły się już dokuczliwe zimna. Na jednym odcinku Rosjanie atakiem na bagnety zepełnili n-pla 10 km w tył. Niektóre z niemieckich jednostek pod Leningradem straciły 2/3 stanu swych oficerów.

Rosjanie z powodzeniem podjęli kontrataki pod Cluchowem, o 115 km na połudn. wsch. od Smoleńska. Pod Kijowem wojska sow. przebijają się przez pierścień niemiecki. Pod Połtawą trwają kontrataki sow.

Odesa dalej dzielnie się broni. Poza tym na południowym odcinku frontu niezwykle ożywione działania sow. formacji dywersyjnych na tyłach linii niemieckich. Wojska oblegające Odesę zostały zmuszone kontratakami sow. do cofnięcia się o kilka kilometrów. Rumuni stracili od początku wojny połowę swych efektywów. O ile ściśle są doniesienia niemieckie, że wojska niem. dotarły do wybrzeży morza Azowskiego, to półwysep Krymski byłby odcięty od reszty terytorium rosyjskiego. Najbliższym celem naporu niem. na wschód byłby Rostów.

Prasa włoska wyraża przypuszczenie, że po ostatnich sukcesach pod Kijowem Niemcy przerywają działania na okres zimowy, aby wyciągnąć korzyści polityczne z dotychczasowych wyników działań wojennych. "Corriere della Sera" sądzi, że Niemcy ograniczą się do osiągnięcia w r. 1941 linii kolejowych łączących Leningrad, Moskwę, Charków i Rostów.

W Moskwie zniesione zostało przyświecanie świateł. Odtąd wszystkie lampy na ulicach będą oświetlone. W razie alarmu przeciwlotniczego dzięki odpowiedniemu urządzeniu w centrali będą one mogły być wszystkie zgaszone w ciągu 15 sekund.

Niemcy ponieśli też znaczne straty w rejonie jeziora Ilmen, gdzie według oceny sow. padło lub zostało rannych 50-60 tys. żołnierzy. Rozbito 56 korpusów niem. i 8 dyw. czołgów, oraz dwa pułki 102 dywizji piechoty: 283 i 275-ty.

Do 21 bm. zniszczono 53 samoloty niemieckie, kosztem 16 sowieckich.

Samoloty, które w nocy na wtorek usiłowały dokonać nalotu na Moskwę zostały odparte. Tylko dwa zdołały dostać się nad miasto i zrzucić bomby, które nie wyrządziły większych szkód.

24 - 25 września ... Minowoli myś-
cofa się wstecz. Najgorętsze dnie War-
szawy. Od b. tej rano trwał nieustan-
ny nalot na rypiące się w czoły mi-
sto. Mieliśmy duże straty w oddzia-
łach i wśród oficerów. Drugi adiutant
pułku zginął, jeden z adiutantów ba-
talionu zginął, por. L. ranny w no-
gę... por. stp. M. ranny w rękę, dowód-
ca odcinka ppk. Galiński dwukrotnie
ranny w nogi, nawet ks. kapelan cho-
dził z obwiązaną głową. Niemcy widząc,
że nie nie mogą wskórać naturcienzo-
żony, zaczęli pchać się na nasze
skrzydła, łowe nad Wisłą (Siekierki)
i pranie - fort "Kokotów" i dawne po-
le wędziców konnych. W Czerniakowie
bronił się odczynny ze wszystkich
stron kpt. Sijewski.

W całym dowództwie odcinka nie by-
ło wówczas przytulnie. Frzy bomby ja-
kiemi poczęstował nas samolot niemie-
cki zrobili trochę bałaganu. Okna i
drzwi porylatywały razem z futrynaną,
grun, kurz i szkło obsypało nasze
stromne polowe akta. Wiatr chodził
po pustych pokojach i porywał melun-
ki.

Dowództwo przeniosło się do piani-
cy, ja kancelarię swoją przeniosłem
do oficyny, ale ta chwila się cała
za lada detencją. Sąsiednia bowiem
kamienica osiadała po jednej bombie na
ziemi. To też pracowaliśmy przez ca-
nie na korytarzu. Telefony dawno nie
działały, jedną naszą polową linię -
co chwila rżącą się - naprawiali sta-
le nasi dzielni "naruciarze".

W pewnej chwili zakomunikowano nam, że
pali się nasz szpital. Kapitan Sztop-
ka, adiutant pułku, polecił mi zorga-
nizować akcję ratunkową.

Wybiegło nas na ulicę około dzie-
sięciu m.in. ks. kapelan i mój zastęp-
ca ppor. K. Biegliśmy wznakami w stro-
nę Placu Unii. (Niewszyscy dobiegli).
W pewnym momencie skręciliśmy w je-
dną z bram, aby przedostać się bliż-
szą drogą na ul. Bagatela, gdy oczy na-
sze uderzył przejmujący widok. Ponad
dziesięć trupów obojga płci straszli-
wie zmasekrowanych leżało w branie
utrudniając przejście. Miałeli także
żeć już długo.

Po przesadzeniu tej bolesnej zapo-
ry, jakiś wąski korytarzykiem prze-
bitym w murze - wydostaliśmy się na
Bagatela. Tutaj na tle palącego się
gmachu G.I.S.Z-u płonął drewniany
budynek naszego szpitala polowego. Do
koła na trawnikach żarzyły się jak
świeczki na cmentarzu w dzień zaświ-
ny - niemieckie bomby zapalające. Bu-

aynek był nie do uratowania. Mimo wy-
ciągnięcia ze schronu kilku autentycz-
nych strażaków, mimo, że w jednym
z kranów znaleźliśmy jakiś cudownym
związaniem sączącą się wodę - nie
już nie można uratować szpitala zapal-
onego w kilku miejscach.

Ładomiar wszystkiego strasznie nie-
mieckie postrzęcały z dachu nawet naj-
śmielszych z pośród ratujących. Zaczę-
liśmy wnosić rannych, lekarstwa i
tak cenną rzecz jak zapasy żywności.
Tutaj dodać, że w całym szpitalu nie
było już wówczas ani kawałka chleba.
Ciężko rannych wynosiliśmy na noszach
pod mur okalający plac szpitala i GI-
SZ-u. Snopy iskier i kłęby dymu zwis-
wały nad placem, a ponad pułapem dym-
nym unosiły się bezustanku stalowe
ptaki - samoloty niemieckie. Trzeba
było ułokować gdzieś rannych. Bierow-
niczka szpitala z por. S. próbowała u-
mieścić ciężko rannych w nienaruszo-
nym jeszcze budynku konsulatu szwedz-
kiego, ale vice-konsul nie zgodził
się na to. Znalazłem wreszcie kilka
pokoi na I piętrze w gmachu Kuratori-
um Szkolnego, oraz jedno mieszkanie
prywatne na parterze opuszczone przez
właścicieli. Zaczęło się znoszenie
rannych pod ciągłym ogniem Niemców,
którzy ostrzeliwali nas od strony
Służeka, Wilanowa i z za Wisły. Dziel-
nie spisywały się sanitariuszki, bez
objawu jakiegokolwiek strachu biega-
ły tam i spowrotem bacząc aby żaden
z rannych nie został pod murem. Jedno-
go z rannych zaraz po wniesieniu ope-
rowano w przedpokoju, gdzie było naj-
cieplej i najczystiej.

Nad wieczorem wróciłem tą samą tru-
nią bramą do dowództwa odcinka, do
swojego właściwego zajęcia oficera
inf.. A roboty czekało mnie moc. Zbli-
żała się noc, - czas odprawiania pa-
troli, przetrzucania ludzi "na drugą
stronę", badanie zatrzymanych, zbier-
anie informacji i t.d. Jak się do-
wiedziałem, Niemcy w czasie mojej
nieobecności spuścili na dowództwo
czwartą skolei bombę, a nadto kilka
bomb zapalających. Bomba upadła je-
dnak w środek podwórza nie wyrządza-
jąc żadnych strat w ludziach, a dach
ugaszono przy pomocy członków Straży
Obywatelskiej. Nawet koł od biecki
łączności - stojący w podwórzu nie
nie ucierpiał.

Zbliżała się noc, a z nią łuny pod-
nosiły się na niebie. Ta najbliższa
za nami - kościół Śwawiciela, tanta
ostatnia największa - to paląca się
Praga..... St. E. R.

Z PAMIĘTNIKA

Słońce było tak silne, że o dalszym marszu nie mogło być mowy. Zmęczona nogi nie wytrzymywały ciężaru ciała, a oczy pozbawione możliwości widzenia wypoczynku nie widziały nic oprócz skłotej rozpalonej tarczy. Nie zieliliśmy na brzegu polnej drogi. Nie było nic nie wskazywało tej rzeczywistości, którąśmy żyli - wojny. Tylko z dala dochodził nas szum samolotów i głucho wybuchy bomb, a na nich nie ukazywały się gdzieś tam, w stronie Warszawy, białe dymy pocisków przeciwlotniczych tak podobne do obłoków, że i odróżnić ich prawie nie sposób.

Jak daleko jesteśmy od Warszawy? Czternaście kilometrów. Na wieczór zdążymy.

Usłyszane dziś rano przypadkowo radio powiedziało nam, że Warszawa się broni, że walczy. A więc do niej idziemy.

Odpuścymy, w czasie którego wpadało się nietyle w sen, ile w stan absolutnego bezczucia, przerwał nam jakże znany i znienawidzony terkot. Dorian znówu nad nami. Przypadliśmy do murawy. Seria kuliek przeleciała w pobliżu. Czart go wie czy nas widział. Nie tyle niespodziewane, ile niemiłe intermezzo postawiło nas na nogi. Idziemy dalej. Im bliżej Warszawy, im więcej kilometrów mieliśmy w nogach, w oczach, im ciężar na mózgu był większy, a pot coraz obfitszy, tym widoczniejsze stawały się dymy i bliski ogień. Pali się tam gdzieś koło Wawra, może Radzymine, może Rembertowa. Prądzaj, byle dojść do miasta, znaleźć się wśród tych co walczą. Nie włóczyć się po drogach, nie być jedynie celem dla drapieżców powietrznych.

Słońce zachodziło, łuny stawały się bliższe, coraz większe i coraz wyraźniejsze. A tuż obok nas ziemia pachniała i uśmiechała się słońcem swoim szerokim złotym uśmiechem.

Weszliśmy na wał miedzeszyński. Odgłosy walki unilkły, lecz brzeg praski teraz w mroku wieczoru stanowił jedno morze ognia. Jeszcze parę set metrów i jesteśmy na Saskiej Kępie. Tak znana mi ulica Francuska w ciem-

ności nocy rozświetlanej pobliskimi pożarami wygląda, jak krajobraz księżycowy. Pusto i głucho. Zwalone wille straszą kikutami kominów.

Stój, kto idzie?

To placówka. Sprawdzają legitymacje: skąd, dokąd i poco? Wreszcie kolega żołnierz z czerwonymi, jak i my. Oczywiście zezwala: proszę mogą panowie iść. Ciemną aleją wzdłuż Parku Paderewskiego posuwamy się ku obrzymiej, czerwonej jasności Targowej ulicy. Potykamy się o zwalone drzewa, o tyki drutów telefonicznych. Przesuwają się koło nas, jak cienie jacyś żołnierze. Co chwila mierzy w nas głos: stój, kto idzie? proszę przejechać. Wreszcie stajemy w pobliżu wiaduktu kolejowego. Ktoś z niego strzela. Może do nas? Bóg raczy wiedzieć. Obrzani dom z prawej strony ulicy płonie, następny zwalony do połowy gruzami swymi zawała całą szerokość ulicy. Rzeczy różnego rodzaju, meble, trupy ludzi i koni leżą wokoło. Żywi coś wynoszą, coś gaszą, klną i rozpaczają. W świetle pożaru wygląda to wszystko, jak genialna inscenizacja jakiegoś sabbatu czarownic. Nie, to nie jest teatr, to jest życie Pragi dwunastego września 1939 roku. W rojowisko ludzi ratujących uderzył ze swistem szrapnel. Kilku upadło. Następne szrapnele uderzają już tylko w ulicę, tylko w domy, jakby złościwie szukając ukrytych tam ludzi. Ratujących rannych, gaszących pożary, odkopujących zawalonych gruzami nawet szrapnele i granaty nie spędziły z resztek kamienic. Zdawało się, że są oni nietykalni.

Z trudem dotarliśmy na Brukową pod numer dwudziesty drugi, gdzie postanowiliśmy zanoć. Dom szczęśliwie stał. Sąsiedni miał spalone dwa górne piętra, z innego pozostało tylko kupa gruzów.

Taki był mój powrót do Warszawy pamiętnego dnia bombardowania Pragi.

X.Y.Z.

KRONIKA BRYGADY

25 WRZEŚNIE
Dziś: Ładysław z Gielniowa
Jutro: Cyrylana, Justyna
Kalendarzyk historyczny:
1926 Kapitan Orliński rozpoczyna swój słynny raid lotniczy Warszawa - Tokio i z powrotem.

1940 - Marsz. Petain wyznacza Laval'a swoim następcą.
25 wrzesień 1939
Obrońca Warszawy - podczas całodziennego bombardowania zniszczone zostały wodociągi. Ulotki niemieckie groziły użyciem gazów. Samoloty zrzucają

mnóstwo bomb zapalających. Pożarów nie ma czym gasić. Warszawa płonie. Dzień 25 września był dniem najstraszniejszego bombardowania stolicy.

Grupa gen. Kleberga - Oddziały tej grupy w drodze z Kryna do Szacka.

T E M P E R A T U R A	
w dniu 24.IX. o g. 7-ej w słońcu 29°C	w cieniu 26°C
	o g. 12-ej w słońcu 50°C
	w cieniu 27°C

INAUGURACJA CODZIENNYCH AUDYCJI ŻOŁNIERSKICH W RADIO KAIR.

W dniu 24 bm. nastąpiła niejako oficjalna inauguracja codziennych audycji żołnierskich w Radio Kair. Zca Decy W.P. na Środkowym Wschodzie gen. Kordian Zamorski wygłosił przed mikrofonem następujące przemówienie:

"Kiedy mam przemawiać na inauguracji naszych codziennych audycji żołnierskich myśl moja ulatuje do Ciebie Ojczysto daleki Kraju.

Pozdrawiam Cię całym sercem, pozdrawiam Cię w imieniu całej żołnierskiej gromady, która w twardej słuźbie stara się by imię Polski dźwięczało dobrze.

Trzymaj nas w mocy i trwaniu myśl

jedną i jedną nadzieją, że wrócimy do Was w grzmocie dział bijących na pochybel, najeżdżcom a Wam na zwycięstwo.

Myślimy o Was wszystkich którzy trzudzicie się w cywilnej strasznej wojnie. Oddajemy Wam głęboki hołd i wiązamy: wytrwajcie! powiem czynny. Wasze otoczyły imię Polski wierzynem chwały, a chwila wyzwolenia zbliża się spieszenie.

Niech te nasze codzienne audycje dadzą nam żołnierzom wieści z dalekiej Ojczyzny a Wam rodakom walczącym w kraju, czy po dalekich lądach i morzach rozsianym niezdławione obrozą niewoli słowa polskie, dające dobrymi wieściami otuchę i moc wytrwania."

O S T A T N I E W I A D O M O Ś C I

NOWY PANCERNIK AMERYKAŃSKI.

Waszyngton, 24.IX.(A.A.) W poniedziałek spuszczone na wodę 4-ty z rzędu nowy pancernik amerykański o poj. 35 tys. t. p.n. "Massachusetts". Razem z trzema poprzednimi, spuszczożonymi już na wodę, "North Carolina", "Waszynaton" i "South Dakota" zwiększy on eskadry bojowe marynarki amerykańskiej w niedługim czasie.

ROOSEVELT O USTANIE O NEUTRALNOŚCI.

Po oświadczeniach sekr. stanu, C. Hulla i min. marynarki p.k. Knoxa na rzecz zniesienia lub zmiany ustawy o neutralności, zabrak w tej sprawie głos również prez. Roosevelt, który zaznaczył, że władze amerykańskie rozważają już sprawę uzbrojenia amerykańskich statków handlowych i uchylenia - w związku z tym - postanowień ustawy o neutralności, zakazującej wypływania statków amerykańskich do stref objętych działaniami wojennymi, a więc i na wody W. Brytanii. Decyzja w tych sprawach zapadnie w przyszłym tygodniu. Ameryka uczyni wszystko dla obrony swych statków.

Marynarka amerykańska dokonała już jak twierdzą w waszyngtońskich kożłach politycznych - pewnych przygotowań w celu uzbrojenia amerykańskich statków handlowych. Są już przygotowane lekkie działa a znaczna ilość dział 5-cio calowych, które mogą być użyte również jako dział p-łot. jest w toku produkcji. Szkoło na jest również obsługa dla tych dział.

NOWA KONFERENCJA SOJUSZNICZA.

Londyn, 24.IX.(R) W stolicy W. Brytanii rozpoczęła się nowa narada państwa sojuszniczych pod przewodnictwem min. Wdona. Poświęconu ona jest m.i. rozpatrzeniu szeregu zgadznień gospodarczych, dotyczących m.i. sprawy jaknajszybszego przyjęcia z pomocą krajom, które zostaną uwolnione z pod panowania państw "osi". Odpowiednie zapasy jak wiadomo zostały już zgromadzone, głównie w krajach Ameryki południowej.

Rozważane mają być także ogólne zagadnienia ideowe, związane z deklaracją Churchill - Roosevelt ogłoszonu na Atlantyku.

Poraz pierwszy w obradach bierze udział Rosja Sow. Zabierając głos w czasie obrad amb. Majski stwierdził, że ZSRR zgadza się z zasadami wyluzozonymi w t.zw. "Deklaracji Atlantycznej" i zobowiązuje się do ich poszanowania. Następnie konferencja przyjęła jednomyślnu rezolucję popierającą zasady zawarte w tej deklaracji.

W imieniu Polski i Czechosłowacji delegat czechosłowacki Masaryk złożył wspólne oświadczenie, stwierdzające, iż zdaniem rządu obu krajów należy zapobiec "trzeciej wojnie niemieckiej" i w tym celu zniszczyć wszystkie środki, którymi Niemcy mogłyby się posłużyć w przyszłej agresji.

TYTUŁ LORDA DLA PREM. CHURCHILLA.

Londyn, 24.IX.(B.C.P) Król Jerzy VI nadał prem. W. Churchillowi honorowy i historyczny tytuł " Lorda strażnika pięciu portów", który posiadał poprzednio zmarły Lord Willingdon.

AMB. MAJSKI O SWOBODZIE WYZNANIOWEJ.

Londyn, 24. IX. (R) Amb. Majski złożył oświadczenie, w którym przedstawił stosunek władz sowieckich do spraw wyznaniowych w Rosji sow. Zdaniem amb. Majskiego - "religia w Rosji sow. nie jest prześladowana. Każdy obywatel ma prawo wierzyć lub nie wierzyć, zgodnie ze swym sumieniem".

Amb. Majski zaznaczył, że w nowo tworzącej się armii polskiej w Rosji przewidziani są kapelani katolicycy.

SILY ZBROJNE NIEZALEŻNYCH FRANCUZÓW.

Londyn, 24. IX. (R) Jeden z wyższych oficerów armii Niezależnych Francuzów oświadczył, że siły zbrojne ruchu liczą obecnie 100 tys., dobrze wyekwipowanego wojska i 1000 wyszkolonych lotników.

Codziennie Francuzi przemieszczają się z kontynentu lub obozów jeńców do armii Niezależnych Francuzów.

Przed kilku dniami prem. Churchill przyjął pięciu młodych Francuzów, którzy w dramatycznych okolicznościach zdołali się przedostać do Anglii.

NOWY RZĄD SYRYJKI.

Bejrut, 24. IX. (R) W Syrii utworzony został nowy rząd pod przewodnictwem prem. Hassan Hakima. Do gabinetu tego wchodzi przedstawiciele różnych wyznań. Nie bierze w nim udziału tylko blok narodowy.

Nowo wybrany prezydent republiki syryjskiej Szeik Teg el Din el Hassani wymienił depeşe kurtuczynę z gen. de Gaulle.

Oczekiwane jest ogłoszenie w tych dniach przez gen. Catroux, przedstawiciela ruchu Niezależnych Francuzów na Śr. Wschodzie, specjalnej proklamacji w sprawie statutu niepodległościowego Syrii.

SYTUACJA W LIBII - BEZ ZMIAN.

Kair, 24. IX. (R) Komunikat o sytuacji w Libii stwierdza, że nie wydarzyło się nic godnego uwagi.

Admiralicja podała, że w środkowej części M. Śródziemnego został storpedowany przez bryt. łódź podwodną i uważany jest za zniszczony włoski statek min klasa "Crotone". Storpedowano też włoski statek zaopatrzeniowy o poj. 5 tys. t. Jedną z bryt. łodzi podwodnych ostrzeliwała z działka wielki szkuner, który został uszkodzony, i prawdopodobnie zatonął. Atak ten przeprowadzony został pod ogniem n-pleknych baterii nadbrzeżnych, które nie wyrządziły jednak łodzi podwodnej żadnych szkód.

Brak wiadomości o ostatnich działaniach RAF-u na Śr. Wschodzie.

UDZIAŁ BULGARII W WOJNIE.

Londyn, 24. IX. (RFI) W sprawie bliskiego udziału Bułgarii w wojnie, u boku

państw "osi", nadchodzą nadal sprzeczne wiadomości.

Wg "Daily Sketch" Bułgaria zawarła już w Sofii tajny układ z Niemcami, w którym rząd bułgarski zobowiązał się współdziałać z Rzeszą przeciwko Rosji. Wzajemnie za to Rzesza miała przyrzec Bułgarii znaczne obszary greckie, leżące między Salonikami i granicą turecką. Zapewniłoby to Bułgarii dostęp do morza Egejskiego.

Koła dyplomatyczne w Londynie są podobno poinformowane o tym, że podniesienie tego układu już nastąpiło. Układ ma wejść w życie po rozpoczęciu ataku na Krym od strony Morza Czarnego, i jest niezależny od wyników tego ataku.

Siły wojsk niemieckich w Bułgarii oceniają na 60 tys. żołnierzy.

Prasa bryt. donosi, że obywatele rosyjscy, oraz rodziny członków poselstwa sow. opuszczają już Bułgarię.

Równocześnie pojawiła się wiadomość, jakoby Niemcy zażądali od Bułgarii wysłania kilku dywizyj, celem złuzowania niemieckich załóg okupacyjnych, które wysłane byłyby na front wschodni. Według jednej wersji mają być wysłane 4 dywizje, według innej 200 tys. żołnierzy bułgarskich.

WYPĘDZANIE NIEMCÓW Z AFGANISTANU.

Londyn, 24. IX. (R) Rząd brytyjski przesłał rządowi afgańskiemu notę, w której domaga się natychmiastowego wycofania z kraju wszystkich Niemców. Są dane, że wielu uciekinierów niemieckich z Iranu, udzio się do Afganistanu, aby tam kontynuować swą działalność wywrotową.

W. BRYTANIA OSTRZEGA FINLANDIĘ.

Londyn, 24. IX. (R) Dzienniki brytyjskie donoszą, iż rząd brytyjski wyśtosiwał do rządu fińskiego ostrzeżenie, że jeśli wojska fińskie wkroczą na czysto rosyjskie terytorium, W. Brytania będzie zmuszona traktować Finlandię jako kraj nieprzyjacielski prowadzący wojnę.

Jeśli Finlandia zaprzestanie walki po dotarciu do dawnych granic fińskich, W. Brytania wyraża gotowość rozpatrzenia, co będzie można uczynić, dla poprawy stosunków fińsko-rosyjskich.

Nota brytyjska została wysłana po porozumieniu się z rządem rosyjskim.

Z DZIAŁAŃ LOTNICZYCH NA ZACHODZIE.

Londyn, 24. IX. (R) W nocy na środę niewielka ilość samolotów n-pleknych dokonała nalotów na południową Anglię i Walię. Szkody i ofiary w ludziach są nieznaczące.